

K problematice zákonné úpravy vztahů mezi účastníky zájmové umělecké činnosti, jejich zaměstnavateli a pořadateli kulturně politických akcí

Rozhodujícím faktorem, který je sto docílit kvalitativně vyšších efektů ekonomiky socialismu a v jednotě s nimi efektů společenských a politických je proměna vztahu k práci. Proměna od práce jako prostředku, zajišťujícího základní, případně rozšířené životní potřeby materiálního charakteru, k práci jako tvořivé činnosti, která je nutností a přední potřebou člověka.

Jednou z nejefektivnějších oblastí činností z hlediska proměny vztahu k práci je oblast zájmových aktivit a mezi nimi zejména oblast zájmové umělecké činnosti. Tato skutečnost prokázala řada výzkumů a šetření. Nelze současně pominout, že tzv. organizovaná zájmová umělecká činnost je jedním a nejefektivnějších prostředků ideového působení, ne-li v současnosti nejefektivnějším vůbec.

Od počátku 70. let bylo u vědomí těchto skutečností voláno po zákonném upravení vztahů mezi účastníky zájmové umělecké činnosti, jejich zaměstnavateli a organizátory akcí zájmové umělecké činnosti. Kýženým cílem bylo umožnění uvolňování pracovníků – předních účastníků zájmové umělecké činnosti na nejvýznamnější kulturně politické akce, jakými jsou akce festivalu zájmové umělecké činnosti, oslavy kulturně politických výročí a později i akce v rámci systému Mládež a kultura. Přes příslib řešení daný již na první celonárodní konferenci o zájmové umělecké činnosti počátkem 70. let a přes průběžné snahy o faktické společenské docenění této činnosti (např. zrovnoprávnění funkcí vedoucích souborů a funkcemi zastávanými ve společenských organizacích apod.) se nepodařilo uvedené vztahy náležitě upravit. Nebyly upraveny ani novelou zákoníku práce, ba dokonce, podle této novely zákoníku práce byla postavena oblast zájmové činnosti jednoznačně mimo úkony v obecném zájmu, což ve svém důsledku nutně vede k podceňování zájmové činnosti jako významného prostředku výchovy a utváření člověka socialistického typu a ve své podstatě k odmítnutí tohoto nezastupitelného prostředku jako prostředku ideového působení.

Domníváme se, že to není správné, že se nelze při zvýšených úkolech kladených na celou společnost, zbavovat těch prostředků výchovy a ideového působení, které přinesly v minulých letech, ale i v minulosti vzdálené, nesporné plody. Je pochopitelné, že zákonná ustanovení podporují efektivitu ekonomiky společnosti. Domníváme se však, že je velice krátkozraké jednostranné preferování přeměny ekonomických vztahů bez současného adekvátního úsilí o přeměny v oblasti myšlení a v oblasti politiky, neboť bez změn v myšlení nelze dosáhnout ani změn v ekonomice, ani v politice.

Domníváme se, že je nutné se výše uvedeným problémem co nejdříve zabývat a přijmout konstruktivní opatření souznějící s cíli socialistické společnosti a podporující jejich dosahování. Odklad řešení tohoto

problému by mohl vést k přerušení kontinuity účinné výchovy a ideového působení v oblasti zájmové umělecké činnosti či zájmových činností vůbec. Historie nás nejednou poučila o tom, že takové přerušení bylo příčinou značného úbytku zájmových kolektivů a tudíž zúžením sféry vlivu, který se již nikdy nepodařilo plně nahradit, byť snaha o jeho nahrazení stála společnost nemálo prostředků a sil. Bud'me hospodáři i na tomto poli.

Milan Strotzer

asi jaro 1989